

***Tertialrapport 2025 -
1. tertial***

~~~~~
SØNDRE LAND
KOMMUNE

Innholdsfortegnelse

1. Kommunedirektørens kommentar.....	3
1.2 Jobbnærvær	4
1.3 Årsprognose økonomi	4
1.4 Handlingsrom	5
2. Befolkningsutvikling, økonomisk hovedoversikt og jobbnærvær	5
2.1 Befolkningsutvikling	5
2.2 Økonomisk hovedoversikt.....	6
2.3 Jobbnærvær per kommunalområde	10
3. Status økonomi for kommunalområdene og felleskapitlene.....	11
3.1 Tidlig innsats og familie	11
3.2 Opplæring og inkludering.....	13
3.3 Mestring og velferd	14
3.4 Lokalsamfunn	18
3.5 Stab og utvikling	20
3.6 Kommunedirektørgruppa	20
3.7 Politisk ledelse	21
3.8 Felles.....	21
4. Oppfølging av handlingsplan	24
4.1 Samfunnsutvikling	24
4.2 Helse og mestring.....	25
4.3 Oppvekst og utdanning	28
4.4 Kultur, idrett og fritid	33
4.5 Natur, miljø og klima	33
4.6 Kommuneorganisasjonen	34
4.7 Oppfølging av politiske vedtak	35
8. Status investeringer og endringer i investeringsbudsjettet	37
8.1 Status investeringer	37
8.2 Forslag til endringer	38

1. Kommunedirektørens kommentar

Kommunedirektøren legger med dette fram tertialrapport per 30. april 2025. Gjennom tertial- og årsrapporter skal administrasjonen gjøre rede for hvordan de kommunale oppgavene er løst innenfor rammene kommunestyret har vedtatt.

Søndre land kommune har i flere år hatt merforbruk sammenlignet med opprinnelig budsjett og har benyttet fond for å finansiere merforbruket. Over tid er det ikke bærekraftig å bruke fondsmidler til finansiering av ordinær drift, samtidig svekker det likviditeten. Ved inngangen til 2025 er det igjen ca. 9,8 millioner i fondsmidler. For å bygge opp fondsreserver og styrke likviditeten må kommunen klare å levere mindreforbruk innen ordinær drift i årene som kommer. Kommunens ramme for kassekreditt ble økt fra 100 til 150 mill. i 1. tertial 2025.

Etter gjennomgang av tilskudd ressurskrevende tjenester med revisor ble det avdekket feil i beregningen. Inntektsført tilskudd i 2024 er kr 18 mill., det riktige skulle vært 8,6 mill. Det innebærer at regnskapet for 2024 burde vært 9,4 mill. dårligere. Konsekvensen er at dette blir utgiftsført i 2025. Dette er svært beklagelig. På bakgrunn av denne hendelsen pågår det en gjennomgang av hva som har gjort at denne situasjonen har oppstått.

Grunnet kommunens svært anstrengte økonomi har det vært arbeidet systematisk og godt for å tilpasse driftsnivået til inntektsnivået i år. I all hovedsak viser 1. tertialrapporten at ordinær drift er i balanse, når man holder feilen for 2024 knyttet til ressurskrevende utenfor. Det er selvsagt usikkerheter og behov for å arbeide med tiltak. For nærmere beskrivelse av kommunalområdene henvises det til de respektive kommunalområders egne kapitler i dokumentet.

Usikkerheten knyttet til finansavkastningen i 2025 er stor. Det er budsjettet med 18 mill. i avkastning i 2025. Det er krevende å vurdere videre utvikling i forventet avkastning, noe som er avhengig av utviklingen i verdensøkonomien og uroen knyttet til spesielt handelskrig. Avkastningen i januar var på ca. 4,4 mill., i februar var den på ca. 0,2 mill., i mars var avkastningen på ca. - 5,1 mill. og i april var den så vidt positiv. Per april måned er det en negativ avkastning totalt på i underkant av 0,3 mill. Foreløpig viser avkastningen en betydelig økning per 22. mai på ca. 3 mill. Det kan derfor tyde på kommunedirektøren var vel pessimistisk i siste månedsrapport, hvor det ble lagt til grunn en avkastning på 8 mill. i 2025. På bakgrunn av utviklingen hittil i mai legges det derfor til grunn i årsprognosen at markedet henter seg mer inn igjen og at kommunen oppnår en avkastning på 13 mill., noe som innebærer en forventet svikt i inntektene på 5 mill.

Budsjettet for 2025 la til grunn at rentenivået skulle gå noe ned. Det har ikke skjedd enda og det er usikkerhet om det vil skje i 2025. Snittrente på våre lån er pr dd. 4,7 %, i budsjettet er det lagt til grunn 4,25 %. Det er derfor i årsprognosen lagt til grunn at renteutgiftene blir 2 mill. høyere enn budsjettet.

For skatt og rammetilskudd legges det til grunn økonomisk balanse i 2025.

Søndre Land kommune har høye kostnader til pensjon. Årsaken er at kommunen har forholdsvis mange ansatte, og langt flere pensjonister (tidligere kommunalt ansatte), sammenlignet med andre kommuner av samme størrelse. Dette henger i sin tur sammen med at Søndre Land kommune fikk mange nye ansatte som følge av ansvarsreformen i 1991. Grunnet betydelig høyere pensjonsutgifter enn budsjettet i 2024, ble budsjettet for 2025 styrket med 26,5 mill. for å dekke forventede høyere

pensjonsutgifter i 2025. Til tross for denne styrkingen tilsier ny prognose fra KLP etter revidert nasjonalbudsjett, at kommunen må forvente å få et *merforbruk* på anslagsvis ca. 10 mill. i 2025. Denne prognosen forutsetter at kommunen bruker ca. 42 mill. av midlene i premiefondet i KLP, noe som bidrar til å styrke likviditeten og til reduserte rentekostnader knyttet til bruk av kassekreditt.

På denne bakgrunn forventes det et merforbruk på 18 millioner i 2025. Forventet merforbruk finansieres gjennom å stryke budsjetterte avsetninger i 2025 med 8,2 mill. og resterende av merforbruket finansieres gjennom fritt disposisjonsfond med 9,8 mill. Det innebærer at fritt disposisjonsfond er brukt opp.

Administrasjonen er i gang med en vurdering av hvordan premieavvik og pensjon regnskapsføres, og undersøker fordeler og ulemper ved å amortisere (utgiftsføre) premieavviket over 7 år og ikke 1 år som vi gjør pr i dag. Tiltaket, amortisering over 7 år, vil gi en betydelig positiv regnskapseffekt i 2025, deretter en avtakende effekt i 6 år. Etter 7 år har det ingen vesentlig regnskapseffekt, men kommunen vil ha bygget opp en betydelig pensjonsgjeld.

Basert på økonomisk status og usikkerhet har kommunedirektøren gitt kommunalområdene i arbeidsmål om å finne tiltak for å bedre den økonomiske situasjonen. Arbeidsmålene er at ansvarsområdene går med mindreforbruk som følger:

- Tidlig innsats og familie: mindreforbruk på 1 mill. ift. opprinnelig budsjett
- Opplæring og inkludering: mindreforbruk på 1 mill. ift. opprinnelig budsjett
- Mestring og velferd: mindreforbruk på 3 mill. ift. angitt årsprognose
- Lokalsamfunn: mindreforbruk på 1,5 mill. ift. opprinnelig budsjett
- Stab og utvikling: mindreforbruk på 0,5 mill. ift. opprinnelig budsjett
- Kommunedirektørens ledergruppe: mindreforbruk på 0,3 mill. ift. opprinnelig budsjett

Kommunedirektøren anbefaler videre at politisk ledelse får et arbeidsmål på 0,3 mill. ift. opprinnelig budsjett.

Det understrekes at arbeidsmålene er krevende og ambisiøse, da det tar tid å snu en utvikling med vedvarende merforbruk i driften.

I budsjettprosessen for 2026 og planperioden blir det viktig å arbeide videre med å skape bedre balanse mellom kommunens inntekter og driftsutgifter for å gjenskepe et økonomisk handlingsrom.

1.2 Jobbnærvær

Jobbnærværet første tertial 2025 var på 88,5 %. Tilsvarende tertial i fjor viste et jobbnærvær på 90,3 %. Det er på det rene at nærværet er for lavt i Søndre Land kommune. Sykefraværsprosjektet som hadde oppstart i 2024, fortsetter med nye avdelinger i 2025. Det er også etablert ett tiltak som er kalt Møteplassen. Her kan ledere melde inn sykefraværssaker de trenger veiledning i. HR, NAV Arbeidslivssenter og NAV Land bemanner Møteplassen. Drøftingene er anonyme. Arbeidet med å styrke partsguppene ute i tjenestene fortsetter med fokus på forebyggende arbeidsmiljø.

2. Befolkningsutvikling, økonomisk hovedoversikt og jobbnærvær

2.1 Befolkningsutvikling

Befolkningsutvikling første kvartal

	2025- første kvartal	2024 - første kvartal
Befolkning ved inngangen av kvartalet	5 597	5 587
Fødte	9	10
Døde	16	23
Fødselsoverskudd	-7	-13
Innvandring	16	7
Utvandring	9	6
Innflytting, innenlandsk	47	60
Utflytting, innenlandsk	55	40
Nettoinnflytting, inkl. inn- og utvandring	-1	21
Befolkningsvekst	-8	8
Befolkning ved utgangen av kvartalet	5 589	5 595

Befolkningen i Søndre Land er redusert med 8 innbyggere i første kvartal. Nedgangen skyldtes i første rekke en negativ netto utflytting. Befolkningstallet trekkes også ned som følge av et fødselsunderskudd på 7 innbyggere. Antall fødsler ligger i første kvartal 2025 på samme nivå som tilsvarende periode i 2024.

2.2 Økonomisk hovedoversikt

	Regnskap pr 1. tertial 2025	Periode- budsjett pr 1. tertil 2025	Avvik	Års- budsjett 2025 (inkl. endr.)	Års- prognos e 2025 - avvik	Regnskap 1.tertil 2024
Tidlig innsats og familie	28 639 310	29 442 120	-802 810	82 400 000	-0,5 mill.	25 018 759
Opplæring og inkludering	36 034 349	30 916 957	5 117 392	89 000 000	-1,5 mill.	34 517 523
Mestring og velferd	74 223 103	78 493 611	-4 270 508	214 200 000	8,4 mill.	81 960 151
Lokalsamfunn	18 937 291	18 798 641	138 650	51 800 000	-1,5 mill.	23 803 151
Felles	-4 284 230	-6 819 503	2 535 273	-13 500 000	-41 mill.	-11 640 407
Stab og utvikling	8 295 690	7 583 870	711 820	21 000 000	Balanse	7 496 190
Kommune- direktørens ledergruppe	2 702 810	3 034 855	-332 045	8 400 000	-0,3 mill.	3 141 455
Politisk ledelse	1 404 155	1 717 288	-313 133	5 200 000	-0,3 mill.	1 421 487
Premieavvik		0	0	-12 500 000	47,7 mill.	0
Ordinær drift	165 952 478	163 167 839	2 784 639	473 000 000	11 mill.	165 718 309

	Regnskap pr 1. tertial 2025	Periode- budsjett pr 1. tertial 2025	Avvik	Årsbudsjett 2025 (inkl. endr.)	Års- prognose 2025	Regnskap 1.tertil 2024
SKATTER OG RAMME- TILSKUDD	-169 655 467	-171 405 187	1 749 720	-514 300 000	Balanse	-159 780 506
RENTER OG FINANS	18 723 153	19 610 000	-886 847	41 300 000	7 mill.	19 317 124
SUM	-150 932 314	-151 795 187	862 873	-473 000 000	7 mill.	-140 463 382
RESULTAT TOTALT	15 020 164	11 372 652	3 647 512	0	18 mill.	25 254 927

Skatteinntekten for året har ligget noe over sammenlignet med i fjor. Det er i opprinnelig budsjett budsjettet med kr 46 mill. i skatteinntekter pr april, og det er regnskapsført 48,6 mill.

Rammetilskuddet ligger ca. 3 mill. under budsjettet. Dette vil kunne jevne seg ut gjennom året. I opprinnelig budsjett har vi budsjettet med kr 65 mill. i vertskommunetilskudd. Basert på tilsagn fra Helsedirektoratet er tilskuddssummen kr 62 mill. for 2025. Dette utgjør en differanse på kr 3 mill. I revidert nasjonalbudsjett er det varslet at Søndre Land kommune får ca. kr 3,5 mill. Dette er

begrunnet i innføring av ny pensjonsordning AFP og særaldersgrense. Basert på dette settes prognosen til balanse. I opprinnelig budsjett la vi til grunn et lavere rentenivå i 2025 enn det som er gjeldende. Dette vil kunne føre til et merforbruk på renteutgifter på lån. Snittrente på våre lån er pr dd. 4,7 %, i budsjettet er det lagt til grunn 4,25 %. I tillegg vil økt kassekreditt påvirke renteutgiftene.

Per utgangen av april er avkastningen på kommunens langsiktige plasseringer negative 0,3 millioner kroner. Budsjettetert avkastning for året er 18 millioner kroner. En oppdatert vurdering av stresstesten viser at vi i verste fall kan få en negativ avkastning på 21 millioner kroner. Stresstesten gir et anslag på hvilken buffer vi bør ha, basert på størrelsen på våre langsiktige plasseringer, i et negativt scenario. Kommunen har ikke bufferfond til å stå imot en betydelig svikt i avkastning på de langsiktige midlene. Det er krevende å vurdere videre utvikling i forventet avkastning. Det er i årsprognosen lagt til grunn at markedet henter mer inn igjen enn lagt til grunn i forrige månedsrapport, og at kommunen oppnår en avkastning på 13 mill., det innebærer en forventet svikt i inntektene på 5 mill.

I 2024 ble tilskuddet for ressurskrevende tjenester estimert til kr 18 mill. Etter gjennomgang med revisor ble det kjent at det er lagt til grunn feil antall vedtakstimer, i modellen fra Momentum, enn det som er riktig ut ifra vedtak. Etter korrigeringen på antall vedtakstimer, er tilskuddsbeløpet korrigert ned til 8,6 mill. 2024-regnskapet er oppe og avgjort, og derfor må dette avviket, kr 9,4 mill, dekkes i regnskapet for 2025.

Etter revidert nasjonalbudsjett, hvor oppdaterte tall for ny AFP-ordning og særaldersgrenser er lagt til grunn, har KLP kommet med nye prognoser for pensjonskostnader og pensjonspremie. Under kapittel 3, *Felles og Premieavvik*, er det redegjort for ulike alternativer for bruk av premiefondet og hvordan disse påvirker pensjonskostnadene. Prognosen over bygger på valg av alternativ 3. Samlet sett for områdene *Felles og Premieavvik* gir dette et estimert merforbruk på 10 millioner kroner i 2025.

For mer utfyllende informasjon om økonomi henvises det til de respektive kommunalområders egne kapitler i dokumentet.

Finansiering av forventet merforbruk	Beløp
Prognose merforbruk	18 mill
Finansieres slik:	
Reversere budsjettetert avsetning til disposisjonsfond	-8,2 mill
Bruk av disposisjonsfond	-9,8 mill

Finans

Langsiktige plasseringer

I kommunens økonomi- og finansreglement er det definert rammer for langsiktige plasseringer. Disse er som følger:

	Maksimal	Minimal	Normal
- Bankinnskudd/pengemarkedsfond	85 %	15 %	20 %
- Obligasjoner/obligasjonsfond	75 %	20 %	40 %
-Obligasjoner - høyrente	15 %	0 %	10 %
Sum rentebærende midler	100 %	55 %	70%
Garanterte produkter	20 %	0 %	0 %
Eiendom	10 %	0 %	0 %
Hedgefond/ alternative investeringer	10 %	0 %	0 %
SUM eiendom/ alt.investeringer	20 %	0 %	10 %
- Norske aksjer/fond	10 %	0 %	8 %
- Utenlandske aksjer/fond	20 %	0 %	12 %
Sum aksjer/aksjefond	25 %	0 %	20 %

Tabellen under viser markedsverdi og avkastning pr. 30.04.2025, fordelt på de ulike aktivaklassene:

Aktivaklasse	Markedsverdi	Resultat hittil i år
Bankinnskudd/pengemarked	67 293 804	1 080 926
Obligasjoner - investment grade	127 478 320	1 935 848
Obligasjoner – høyrente	23 581 037	610 285
<i>Sum rentebærende investeringer</i>	<i>218 353 162</i>	<i>3 627 059</i>
Eiendom	375 000	0
Alternative inv /hedgefond/garanterte	0	0
<i>Sum alternative investeringer</i>	<i>375 000</i>	<i>0</i>
Norske aksjefond	6 643 574	-2 457
Globale aksjefond	0	0
Aksjer – Aktiv forvaltning	59 927 483	-3 900 527
<i>Sum aksjefond</i>	<i>66 571 057</i>	<i>-3 902 985</i>
<i>Sum alternative + aksjefond</i>	<i>66 946 057</i>	<i>-3 902 985</i>
Totalt	285 299 219	-275 926

Som vist i tabellen er avkastningen per 30.04 på negative 0,2 millioner kroner. Det er verdt å merke seg at årets første måneder, særlig januar og deler av februar, viste en positiv utvikling med god avkastning i aksjefondene og obligasjonsfondene. Imidlertid har mars og april vært preget av svakere resultater, hovedsakelig grunnet økt usikkerhet i markedene knyttet til varslede tollsatser fra USA.

Hittil i mai viser avkastningen en betydelig oppgang. Det er samtidig viktig å understreke at resultatet for aksjefondene så langt består av urealiserte gevinster og tap – eiendelene er altså ikke solgt, men har hatt endringer i markedsverdi.

Tabellen under viser andelen av de forskjellige aktivaklasser, målt opp mot hva som er definert i økonomi- og finansreglementet:

Som tabellen viser, er plasseringene innenfor de definerte grenseverdiene i kommunens økonomi- og finansreglement.

Aktivaklasse	Markeds-verdi	Alloker- ing	Min. alloker- ing	Normal alloker- ing	Max alloker- ing	Ramme- krav
Bankinnskudd/ pengemarked	67 293 804	23,6 %	15 %	20 %	85 %	✓
Obligasjoner - Investment grade	127 478 320	44,7 %	20 %	40 %	75 %	✓
Obligasjoner - høyrente	23 581 037	8,3 %	0 %	10 %	15 %	✓
Sum rentebærende investeringer	218 353 162	76,5 %	55 %	70 %	100 %	✓
Eiendom	375 000	0,1 %	0 %	0 %	10 %	✓
Alternative inv /hedgefond/garanterte	0	0,0 %	0 %	0 %	10 %	✓
Sum alternative investeringer	375 000	0,1 %	0 %	10 %	20 %	✓
Norske aksjefond	6 643 574	2,3 %	0 %	8 %	10 %	✓
Globale aksjefond	0	0,0 %	0 %	12 %	20 %	✓
Aksjer – Aktiv forvaltning	59 927 483	21,0 %				
Sum aksjefond	66 571 057	23,3 %	0 %	20 %	25 %	✓
Sum alternative + aksjefond	66 946 057	23,5 %	0 %	30 %		✓
Totalt	285 299 219	100 %				

Lånegjeld

Lånegjeld fordelt på långiver:

Lånegiver	Beløp
Sertifikatlån (Nordea)	83 500 000
Kommunalbanken	302 804 020
KLP Kommunekreditt	257 665 177
Husbanken	75 501 088
Sum lån	719 470 285

Rentesikring

	<i>Fastrente:</i>	<i>Betingelser:</i>	<i>Utløpsdato:</i>
Kommunalbanken	21 000 000	2,36 %	02.02.2026
Kommunalbanken	125 000 000	2,41%	22.01.2030
KLP Kommunekreditt	44 199 997	4,51 %	18.06.2029
KLP Kommunekreditt	40 833 337	4,51 %	18.06.2029
KLP Kommunekreditt	42 221 663	4,52 %	15.11.2027
KLP Kommunekreditt	9 666 666	4,18 %	15.01.2029
Total fastrente	282 921 663		

Refinansieringsrisiko (sertifikatlån):			
Nordea	39 000 000		
Nordea	44 500 000		
Totalt	83 500 000		

Som tabellen viser er 282,9 mill. rentesikret, av en total lånegjeld på 719,5 mill. Dette tilsvarer en sikringsgrad på 39,3 %. Etter økonomi- og finansreglementet vårt skal en tredjedel av total lånegjeld være sikret, og vi er godt innenfor dette kravet. En del av rentesikringene er gjort mens rentenivået lå på et lavt nivå. Nivået på rentene har som kjent steget de siste årene, og det ligger en forventning om at rentenivået fremover i tid skal reduseres.

Sertifikatlån er en kortsiktig finansiering med særlig gunstige rentebetingelser. Dagens sertifikatlån forfaller i utgangspunktet i sin helhet hver 6. måned, men praksis er å refinansiere hele lånet hvert halvår, med mulighet for én årlig nedbetaling.

2.3 Jobbnærvær per kommunalområde

	1. tertial 2025	1. tertial 2024	1. tertial 2023
Tidlig innsats og familie	87,7%	89,4%	87,9%
Opplæring og inkludering	88,0%	91,1%	93,2%
Mestring og velferd	87,7%	88,4%	86,5%
Lokalsamfunn	92,6%	95,3 %	94,2%
Stab	89,2%	91,9%	95,9%
Utviklings- og rådgivningsstab	97,1%	96,8%	94,2%
Kommunedirektørens ledergruppe	89,5%	88,9%	98,8%
TOTALT 1. tertial:	88,5%	90,3%	90,6%

Tabellen viser en nedgang i jobbnærværet. Det er stor variasjon mellom de ulike avdelingene. For mer utfyllende informasjon om jobbnærvær henvises det til de respektive kommunalområders egne kapitler i dokumentet.

3. Status økonomi for kommunalområdene og felleskapitlene

3.1 Tidlig innsats og familie

Økonomi

	Regnskap pr 1. tertial 2025	Periode- budsjett pr 1. tertial 2025	Avvik	Års-budsjett 2025 (inkl. endr.)	Års- prognose 2025	Regnskap 1.tertial 2024
Totalt	28 639 310	29 442 120	-802 810	82 400 000	-0,5 mill	25 018 759

Basert på status etter 1. tertial tilsier årsprognosen for kommunalområde et mindreforbruk på 0,5 mill. grunnet ubrukt budsjettreserve. Tiltak jamfør handlings og økonomiplanen gjennomføres. Avvik og prognoser for merforbruk på noen områder dekkes opp av mindreforbruk hos andre avdelinger innenfor kommunalområdet.

Prognoserapport for Gjøvik og Land barnevern pr 1. tertial viser en prognose for merforbruk på 3 mill. Avviksårsaken er økning i kjøp fra stat. Grettegutua barnehage har tatt inn barn etter vedtektsfestet rett vårhalvåret 2025 som gir økte driftsutgifter på ca. 0,3 mill. Vakanse i helsesykepleiertjenesten gir et mindreforbruk de tre første månedene av 2025. Rekrutteringsutfordringer i Hov barnehage viser også et mindreforbruk på fast lønn. Hovedopptak for barnehage 2025 fastslår at utvidelsen i Svingen opphører som planlagt fra august. Det blir en reduksjon av utgifter på barnehageområdet på ca. 1,7 mill. ved at driftstilskudd for andre halvår til Land Montessoribarnehage uteblir.

Usikkerhet/ risiko:

Rapport pr 1. tertial for Gjøvik og Land barnevernstjeneste melder om usikkerhet angående merkostnader knyttet til nytt fagsystem og eventuelt økning i institusjonsplasseringer.

Barn fra Land Montessori barnehage ble tildelt barnehageplass i henholdsvis Hov og Svingen barnehage. Dette førte til en liten utvidelse i Svingen. Økt barneantall på den ene avdelingen forutsetter noe omorganisering av arealbenyttelsen og en styrking i bemanningen. Dette er i prosess og det antas at det vil føre til en merkostnad.

Nærvær

	Mål 2025	1.tertial 2025	1.tertial 2024	1. tertial 2023
Totalt	92,5 %	87,7%	89,4%	87,2 %

Jobbnærværet er fortsatt under målsettingen. Det er derimot store variasjoner, og enkelte avdelinger har hatt en positiv økning i nærværsprosenten i 1.tertial 2025. Alle avdelinger jobber systematisk med ulike tiltak for å redusere sykefraværet.

Delegerte vedtak

Tjeneste	Antall søknader	Antall innvilget	Antall avslått	Kommentar
Spesialpedagogisk hjelp barnehagene	8	8	0	Barnehagelovens § 31
Styrket barnehage tilbud	1	1	0	Barnehagelovens § 37

3.2 Opplæring og inkludering

Økonomi

	Regnskap pr 1. tertial 2025	Periode- budsjett pr 1. tertiat 2025	Avvik	Års-budsjett 2025 (inkl. endr.)	Års- prognose 2025	Regnskap 1.tertiat 2024
Totalt	36 034 349	30 916 957	5 117 392	89 000 000	-1,5 mill	33 095 841

Prognosen tilsier et mindreforbruk på 1,5 mill. kroner for 2025. Vurderingen er knyttet til:

- Nedleggelsen av Land Montessoriskole vil gi reduserte utgifter totalt for 2025 på ca. 0,5 mill. (skoleskyss og vedtak om spesialundervisning). På lang sikt vil imidlertid nedleggelsen gi større effekt, ved mindre påløpte utgifter knyttet til spesialundervisning, samt frigjøring av ressurser til bruk for de kommunale skolene, eksempelvis skolehelsetjeneste og PPT.
- Mindreforbruk i Land flyktningtjeneste (ca. 0,5 mill.) Det er totalt budsjettert med 55 bosettinger for 2025, mens det reelle anmodningstallet fra myndighetene ble 35 bosettinger. Dette medfører reduserte utgifter til introduksjonslønn for flyktningene. Kapasiteten i flyktningetjenesten er følgelig også redusert fra 7 til 5,8 årsverk. I vurderingene knyttet til flyktningøkonomien, vil arbeidet med den bestilte utredningen rundt «Flyktningregnskap» være sentral. Her er det etablert en arbeidsgruppe som planlegger å levere en foreløpig rapport til komitémøte 2. juni.
- Ubrukt budsjettreserve på 0,5 mill.

Det bokførte avviket etter 1. tertial på ca. 5,1 mill. kroner tilskrives hovedsakelig utbetaling knyttet til erstatningssak. Det er forventet at denne vil dekkes inn av forsikring. Videre skyldes det forsinkelser i utbetaling av forventet refusjon (ekstratilskudd fra IMDi og norsktilskuddet til voksenopplæring).

Usikkerhet/risiko:

- Sykefravær. Sykefraværet må reduseres framover slik at vikarutgifter holdes lavt.
- Bosetting av flyktninger. Ankomsten av flyktninger utgjør en usikkerhetsfaktor. Det handler om hvor mange flyktninger vi faktisk får bosatt i løpet av året, samt alders-sammensetningen av disse.
- Gjesteelever i andre kommuner. Det kan påløpe ekstra utgifter knyttet til gjesteelever i andre kommuner, da det meldes om flere plasseringer fra barnevernet.

Nærvær

	Mål 2025	1. tertial 2025	1. tertial 2024	1. kvartal 2023
Totalt	92,5%	88 %	91,1%	93,2%

Nærværet for kommunalområdet viser en nedgang, sammenlignet med de to foregående år etter 1. tertial. På tross av dette er det gledelig å registrere at det høye sykefraværet på Fryal nå er på vei ned (11,8%).

Delegerte vedtak

Tjeneste	Antall søknader	Antall innvilget	Antall avslått	Kommentar
Norskundervisning for voksne	69	69	0	Integreringsloven kap. 6 og Opplæringsloven §18-2
Individuelt tilrettelagt opplæring	0	0	0	Opplæringslovens kap. 11
Særskilt språkopplæring	1	1	0	Opplæringslovens § 3-6 og 3-7
Fritak for opplæringsplikten	0	0	0	Opplæringslovens § 2-2
Permisjon fra undervisning i inntil 2 uker	41	41	0	Opplæringslovens § 2-2
Elevenes skolemiljø. Tiltak mot mobbing.	11	11	0	Opplæringslovens § 12-3
Spesialundervisning for voksne	0	0	0	Opplæringslovens § 18-2 og 19-6
Bytte av skole	0	0	0	Opplæringslovens § 2-6

3.3 Mestring og velferd

Økonomi og nærvær

	Regnskap pr 1. tertial 2025	Periode-budsjett pr 1. tertial 2025	Avvik	Års-budsjett 2025 (inkl. endr.)	Års-prognose 2025	Regnskap 1.tertial 2024
Totalt	74 223 103	78 493 611	-4 270 508	214 199 999	8,4 mill.	81 960 151

Mestring og velferd har vært i omorganisering og strukturendrings prosesser de siste to år og ligger som nr. 2 på effektive tjenester i pleie og omsorg på effektivitetsbarometer til Agenda Kaupang. Det har blitt gjennomført flere tiltak for å optimalisere drift og ha bærekraftige tjenester nå og i fremtiden.

Budsjettrammen for Mestring og Velferd innebærer et omstillingsbehov på 8,6 mill. kroner i 2025, sammenlignet med innmeldt budsjettbehov. I tillegg ble det ved gjennomgang av tilskudd ressurskrevende tjenester med revisor, avdekket feil i Momentum's beregning av tilskudd. Inntektsført

tilskudd i 2024 er kr 18 mill., det riktige skulle vært 8,6 mill. Det innebærer at regnskapet for 2024 burde vært 9,4 mill. dårligere. Konsekvensen er at dette blir utgiftsført i 2025 og rapporteres derfor som forventet merforbruk. Basert på erfaring fra 2024, kan estimatet på 10 mill. inntekt for ressurskrevende i 2025 være estimert for høyt noe som kan gi ytterligere merforbruk på 1,6 mill. Dette er ikke tatt inn i forventet merforbruk, da kommunedirektøren legger til grunn at det er mulig å finne tiltak for denne usikkerheten. Videre er det en ubrukt budsjettreserve på 1 mill. Basert på status etter 1. tertial og planer for resten av året, tilsier årsprognosen et forventet merforbruk på 8,4 mill., samtidig som det er flere store usikkerhetsmomenter i enkelte avdelinger.

NAV Lands viktigste tiltak for 2025 er å få flere i arbeid og redusere antall personer som lever på stønad. Tertialrapporten viser til et estimert mindreforbruk på drift, men estimerer et betydelig merforbruk på 5,6 mill. for 2025 for økonomisk sosialhjelp. Merforbruket er fremskrevet forbruk basert på 1. tertial. Dette merforbruket følger samme utvikling som tidligere månedsrapporter, og skyldes hovedsakelig økte utbetalinger til sosialhjelp. Den kraftige økningen i april, hvor det alene ble utbetalt nær 1,3 millioner kroner, forsterker den økonomiske utfordringen. Økte levekostnader, høy bosetting av flyktninger og en større andel personer med sosialhjelp som hovedinntekt bidrar til denne utviklingen.

Kjøkken har et merforbruk spesielt på matvarer, hvor det har vært en generell prisstigning siden januar. Det ligger en forventing om at dette avtar og avdelingen har målsetning om balanse. Tiltak i forhold til prisøkning på levering av mat fra kjøkken og kantine vurderes etter juni.

Mat 1 er i prosess med å iverksette flere tiltak som økt bruk av velferdsteknologi og optimalisering av drift, for å minske meldt merforbruk per 1. tertial. Avdelingens utfordringer er å få rekruttert nok fagfolk med god kompetanse til å dekke opp ledige stillinger. Dette gjelder også flere avdelinger i MOV, og det jobbes med å se på ulike tiltak i forhold til rekruttering, arbeidstidsordninger, heltidskultur og økt nærvær.

Hver avdeling har jobbet målrettet med tiltak i forhold til sykefravær, bruk av overtid og reduisering av vikarutgifter. En ser allikevel en stor usikkerhet i forhold til dette tiltaket da flere avdelinger har høyt legemeldt fravær, utfordringer med å skaffe nok ansatte til spesielt helg og natt med rett kompetanse.

Ved Rognlia ble en boenhet (8 plasser) for heldøgns omsorgstjenester midlertidig stengt for 2025, som et økonomisk tiltak for å tilpasse drift i forhold til økonomiske rammer. Tiltaket var lagt inn med helårseffekt, men ble ikke gjennomført før mars. Det er usikkerhet i forhold til dette tiltaket opp mot en økning i antall eldre med ulike sammensatte behov for tjenester.

Det er et mindreforbruk på felles på grunn av vakante regionale stillinger og forsinkede fellesanskaffelser som gir ubrukte midler på 1 mill. Mindreforbruket vil sannsynlig kunne dekke opp andre avdelinger merforbruk. Øvrige avdelinger har tilnærmet økonomisk balanse. Det vil videre være krevende for kommunalområdet å iverksette enda ytterligere tiltak for å dekke inn meldt merforbruk.

Felles for alle avdelinger er at det arbeides med tidlig innsats, og at de lavere trinn på den helhetlige innsatstrappen aktivt benyttes for å forebygge økt bruk av de øverste trinnene. Generelt ser man en

økning i behov for tjenester, både praktisk bistand og helsehjelp. Dette har en sammenheng i økning i den eldre befolkning, men også hos yngre med ulike sammensatte behov.

Det jobbes aktiv med utprøving og innføring av velferdsteknologi hos ulike brukergrupper, men det er for tidlig å kunne vurdere besparingseffekt av dette nå.

Nærvær

	Mål 2025	1. tertial 2025	1. tertial 2024	1. tertial 2023
Totalt	92,5 %	87,7 %	88,4%	85,3 %

Jobbnærværet er 87,7 % i MOV, som fortsatt er under målsettingen 92,5 %. Per nå ligger korttidsfraværet (< 16 dager) på 2,3 %, mens legemeldt fravær er på 10 %. Flere avdelinger deltar i sykefraværprosjektet og alle avdelinger jobber systematisk med ulike tiltak for å forbedre nærværet. Blant annet prøves funksjonsvurdering av ansatt som står i fare for sykemelding, i samarbeid med leder. Denne vurderingen tas med til lege før konsultasjon for å evaluere den ansattes muligheter til å forbli i arbeid helt eller gradert.

Delegerte vedtak tertial 1 2025

Tjeneste	Antall søknader	Antall innvilget	Antall avslått	Kommentar
Pleie og omsorg i institusjon	51	39	3	Gjelder både tidsbegrenset opphold og langtids plass Ved opphold < 2 uker avsluttes saken uten vedtak
Dagplass institusjon	0	0	0	
Omsorgsbolig tilrettelagt heldøgnsomsorg	10	7	1	
Helsehjelp i hjemmet	44	34	2	
Dagaktivitetstilbud	8	5	0	Gjelder; det lovpålagte tilbud til personer med demens og det kommunale tilbud til eldre
Praktisk bistand til en meningsfull hverdag og sosialt samvær	0	0	0	Dagaktivitetstilbud til personer med store behov for bistand til person
Praktisk bistand	23	18	0	

Tjeneste	Antall søknader	Antall innvilget	Antall avslått	Kommentar
Psykisk helse	55	27	0	Flere søker følges opp med lavterskeltilbud
Avlastning barn (under 18 år)	3	2	0	
Omsorgsstønad	7	6	0	
Avlastning i institusjon (Voksne)	11	5	3	
Avlastning utenfor institusjon (voksne)	1	0	0	
Rettighet til transport til og fra avlasterstedet	0	0	0	Ved tildeling av avlastning kan det søkes transport fra og til avlasterstedet
Trygghetsalarm	17	15	0	
Støttekontakt	8	5	0	
BPA	2	0	1	
Barnekoordinator	0	0	0	Ved anmodning om barnekoordinator avgjør TOK om lov vilkår er oppfylt
IP koordinator	5	3	0	
Rehabilitering og habilitering utenfor institusjon	13	8	1	Gjelder; søknader rehabilitering utenfor institusjon, tverrfaglig rehabilitering av bruker med ROP-lidelse utenfor institusjon, og tjenesteyting på Hov Nordre.
Utenom HO loven:				
Ledsagerbevis	14	10	1	

Delegerte vedtak 2025 tertial 1

Misforhold mellom antall søknader og sum antall søknader og antall innvilget/avslått, kan skyldes flg.:

- Søknaden er mottatt i tertial 1, men behandles i tertial 2.
- Søknader ikke behandlet fordi søker har trukket søknad, søker trenger en annen type tjeneste enn det er søkt om, følges opp med lavterskel tilbud o.l.

3.4 Lokalsamfunn

Økonomi og nærvær

	Regnskap pr 1. tertial 2025	Periode- budsjett pr 1. tertiat 2025	Avvik	Års- budsjett 2024 (inkl. endr)	Års- prognose 2024	Regnskap 1.tertiat 2024
Totalt	18 937 291	18 798 641	138 650	51 800 000	-1,5 mill	23 803 151*

*Regnskap 1. tertial 2024 inneholder utgifter ifm. gjennomføring av strakstiltak etter ekstremværet Hans.

Budsjettrammen for lokalsamfunn innebærer et omstillingsbehov på 4 mill. kroner i 2025, sammenlignet med innmeldt budsjettbehov.

Basert på status etter 1. tertial og planer for resten av året, tilsier årsprognosen et forventet mindreforbruk på 1,5 mill. i 2025. Det påpekes at det er usikkerhet om årsprognosen.

Driftsbudsjettet til kommunalområdet er per april belastet med 2,7 mill. knyttet til utbedring/rehabilitering av bru i Damvegen etter ekstremværet Hans. Sluttoppgjøret er per tid ikke ferdig, men det legges til grunn at tildelte skjønnsmidler til dette formålet i 2025 på 3,2 mill. vil finansiere denne utgiften.

Som vanlig er det usikkerhet knyttet til strømuttergifter, som avhenger av strømpris og forbruk. Hittil i år har det vært betydelig varmere, sammenlignet med tilsvarende periode i 2024. Strømforbruket har derfor hittil i år vært ca. 10 % lavere enn sammenlignet med tilsvarende periode i 2024. I tillegg bidrar energieffektiviseringstiltak til lavere strømforbruk. I 2025 er 75 % av forventet strømforbruk sikret, resten i spot. Sikringsprisen i 2025 er noe høyere enn sikringsprisen i 2024, noe som medfører at kommunen har betalt noe høyere strømpris hittil i år, sammenlignet med tilsvarende periode i 2024. I sum har dette medført at strømuttergiftene er noe lavere enn det som er lagt til grunn i budsjettet.

Det har videre vært noe mindre vintervedlikehold enn budsjettet, grunnet kort og mild vinter.

Innenfor selvkostområdene forventes det mindreforbruk i 2025. Det legges derfor til grunn et mindreforbruk i avdeling for Teknisk drift i 2025.

Innenfor avdeling for brann og feiing er det noe merforbruk, som skyldes noen flere oppdrag enn budsjettet.

For å sikre forsvarlige veterinærtjenester i kommunen har kommunen søkt om stimuleringstilskudd. Det forventes en kommunal egenandel på 0,175 mill. i 2025, som dekkes innenfor driftsbudsjettet til kommunalområdet Lokalsamfunn. For å sikre en forsvarlig tilgang på veterinærtjenester bør

kommunen prioritere en styrking av veterinærtilbudet gjennom økt finansiering, som tas inn budsjettprosessen for 2026. Samtidig bør det arbeides med løsninger for å tiltrekke flere veterinærer til området. Dette vil bidra til et mer stabilt og forutsigbart veterinærtilbud for dyreeiere i vår kommune.

Innenfor avdelingene Renhold og Kultur/IKT forventes det tilnærmet økonomisk balanse.

Kommunalområdet er ansvarlig for å følge opp investeringsprosjektene i kommunen. Viktigste investeringsprosjekter i 2025 er gjennomføring av flomsikring Hov. For nærmere beskrivelse av investeringsprosjekter, se eget kapittel.

Nærvær

	Mål 2025	1.tertial 2025	1. tertial 2024	1. kvartal 2023
Totalt	95,0 %	92,6 %	95,3 %	94,6 %

Tallene er basert på 1. tertial 2025 og viser en nedgang i jobbnærværet sammenlignet med tilsvarende tertial i 2024 og 2023.

Det er spesielt innen avdelingene Brann og feiing, Bygg og vedlikehold, samt Teknisk drift som har hatt lavt jobbnærvær grunnet flere langtidssykemeldinger.

Det er generelt høyt jobbnærvær i de andre avdelingene. Spesielt fremheves avdelingene Renhold og Arealforvaltning med et jobbnærvær på 98,6 %.

1. tertial har vanligvis lavere jobbnærvær enn øvrige tertial. Det vurderes likevel som lite sannsynlig at målet om et jobbnærvær på 95 % i 2025 er oppnåelig for kommunalområdet.

Delegerte vedtak

Tjeneste	Antall nye søknader	Antall tildelt bolig	Antall på venteliste	Antall avslått	Kommentar
Kommunale utleieboliger	22	11	3	4	Det er for tiden 2 ledige boliger i Hov. I tillegg er det i Hov Nordre 5 ledige hybler. Fall: 1 bolig ledige Odnas: 7 ledige boliger
Hovlihaugen borettslag, selveierleiligheter	0	1	8	0	Det er solgt en selveierleiligheter i 1. tertial.

I tillegg kommer bosettingene som er foretatt av flyktningetjenesten på minihusene, Eldresenteret og Holmetunet.

Totalt er det nå ca. 135 elever i kulturskoleaktiviteter. I tillegg er det ca. 15 i Søndre Land skolekorps. Kulturskolen har pr dato noen på venteliste, men prøver å holde dette til et minimum. Primæropptak på høsten, men løpende når mulig. Barneteateret har ca. 30 på venteliste.

Innenfor arealforvaltning og teknisk drift rapporteres delegerte vedtak fortløpende til formannskapet og er av denne grunn ikke tatt inn i tertialrapporten.

3.5 Stab og utvikling

STAB OG UTVIKLING	Regnskap pr 1. tertial 2025	Periode- budsjett pr 1. tertiat 2025	Avvik	Års- budsjett 2025 (inkl. endr)	Års- prognose 2025	Regnskap 1.tertiat 2024
Totalt Stab og Utvikling	8 295 690	7 583 870	711 820	21 000 000	Balanse	7 496 190

Felles utviklings- og rådgiverstab har et stramt budsjett. Per utgangen av første tertial ligger forbruket tilsynelatende greit an i forhold til periodisert budsjett, men underliggende drift tilsier et merforbruk for utviklingsenheten på 0,5 mill. i 2025. Kommunedirektøren legger til grunn at det er mulig å finne tiltak som tilsier økonomisk balanse i 2025.

Avdelingen Økonomi er i balanse i forhold til budsjett pr. 1. tertial, og det forventes at dette vil være situasjonen også på årsbasis. Avdelingen HR og lønn er i balanse per 1.tertiat 2025.

3.6 Kommunedirektørens ledergruppe

KOMMUNE- DIREKTØRENS LEDERGRUPPE	Regnskap pr 1. tertiat 2025	Periode- budsjett pr 1. tertiat 2025	Avvik	Års- budsjett 2025 (inkl. endr)	Års- prognose 2025	Regnskap 1.tertiat 2024
Totalt	2 702 812	3 034 855	-332 043	8 400 000	-0,3 mill.	-3 141 455

Det kommer til å være et årsverk mindre enn budsjettet til 1. juni 2025. Forventet mindreforbruk i 2025 er derfor vurdert til 0,3 mill. Utgiftene til rekruttering av kommunedirektør er belastet dette ansvarsområdet.

3.7 Politisk ledelse

POLITISK LEDELSE	Regnskap pr 1. tertial 2025	Periode-budsjett pr 1. tertial 2025	Avvik	Års-budsjett 2025 (inkl. endr)	Års-prognose 2025	Regnskap 1.tertial 2024
Totalt	1 404 155	1 717 288	-313 133	5 200 000	-0,3 mill.	1 421 487

Det er et mindreforbruk på 0,3 mill. i 1. tertial. Mindreforbruket er spesielt knyttet råd, utvalg og politisk ledelse. Det vil bli belastet utgifter knyttet til valggjennomføring, noe som tilsier at mindreforbruket ikke forventes å øke. Det forventes derfor et mindreforbruk på 0,3 mill. i 2025.

3.8 Felles

FELLES	Regnskap pr 1. tertial 2025	Periode-budsjett pr 1. tertial 2025	Avvik	Års-budsjett 2025 (inkl. endr)	Års-prognose 2025	Regnskap pr 1.tertial 2024
Totalt felles	-4 284 230	-6 819 503	2 535 273	13 500 000	41 mill.	-11 640 407

Under dette området blir det ført en del felleskostnader, integreringstilskudd knyttet til flyktninger, lønns- og budsjettreserve og avregning pensjon.

I opprinnelig budsjett ligger det en forutsetning at vi skal ta imot 55 flyktninger i 2025. Vi har fått anmodning om 35. Det legges til grunn at mottak av færre flyktninger vil redusere inntektene, men også utgiftene.

Det er satt av totalt 8 millioner kroner til dekke årets lønnsoppgjør. Lønnsoppgjøret er ikke ferdig forhandlet, derfor er det usikkerhet om avsetningen er tilstrekkelig.

Det er knyttet noe usikkerhet til årets pensjons- og trygdeoppgjør. Pensjonsutgiftene budsjetteres med en fast prosentsats på de ulike kommunalområdene, mens den endelige avregningen føres på fellesområdet når tallene foreligger mot slutten av året. En viktig usikkerhetsfaktor har vært om kostnadene knyttet til ny AFP-ordning og særaldersgrenser skulle tas med i pensjonskostnadene for 2025. Etter føringer i revidert nasjonalbudsjett er det nå avklart at disse kostnadene skal inngå i regnskapet for 2025.

I tillegg har gode resultater i KLP ført til at eierkommunene har fått tilbakeført sin andel av overskuddet. For Søndre Land kommune ble det i 2024 tilbakeført 54 millioner kroner til premiefondet i KLP. Samlet har premiefondet nå en verdi på om lag 83 millioner kroner.

Ved utarbeidelse av årsprognose, er det vurdert 3 alternativer med hensyn til eventuell bruk av midlene i premiefondet i KLP til dekning av pensjonspremie.

Alternativ 1

Etter ny prognose fra KLP, etter revidert nasjonalbudsjett, kan vi forvente et *merforbruk* på avregning pensjon på anslagsvis kr 8 mill. Denne prognosen forutsetter imidlertid at vi ikke bruker av premiefondet vi har i KLP.

Alternativ 2

Etter ny prognose fra KLP etter revidert nasjonalbudsjett, kan vi forvente *balanse* på avregning pensjon. Denne prognosen forutsetter imidlertid at vi bruker 7,5 mill. kroner av midlene i premiefondet i KLP.

Alternativ 3

Etter ny prognose fra KLP etter revidert nasjonalbudsjett, kan vi forvente et *mindreforbruk* på anslagsvis 38 mill. kroner inkludert arbeidsgiveravgift i 2024. Denne prognosen forutsetter imidlertid at vi bruker 42 mill. av premiefondet, som er det som er igjen å dekke opp på premiefakturaer etter 2.kvartal 2025.

I sum er årsprognosen for fellesområdet på 41 mill. kroner i mindreforbruk, siden budsjettreserven på 3 mill. er ubrukt.

PREMIEAVVIK	Regnskap pr 1. tertial 2025	Periode- budsjett pr 1. tertil 2025	Avvik	Årsbudsjett 2025 (inkl endr)	Års- prognose 2025	Regnskap 1. tertial 2024
Totalt		0	0	-12 500 000	47,7 mill.	0

Premieavviket er forskjellen mellom innbetalt premie og beregnet pensjonskostnad hvert år. Dette er blir bokført som en inntekt det året premieavviket gjelder for, og utgiftsført året etter. Det er denne prosessen som kalles amortisering. Premieavviket må også sees i sammenheng med pensjonsavregningen ved årets slutt, se avsnittet over.

Alternativ 1

Etter ny prognose fra KLP etter revidert nasjonalbudsjett, kan vi forvente et *merforbruk* på anslagsvis 6,5 mill. inkludert arbeidsgiveravgift. Denne prognosen forutsetter imidlertid at vi ikke bruker av midlene i premiefondet i KLP.

Alternativ 2

Etter ny prognose fra KLP etter revidert nasjonalbudsjett, kan vi forvente et *merforbruk* på anslagsvis 14 mill. inkludert arbeidsgiveravgift. Denne prognosen forutsetter imidlertid at vi bruker 7,5 mill. av midlene i premiefondet i KLP.

Alternativ 3

Etter ny prognose fra KLP etter revidert nasjonalbudsjett, kan vi forvente et *merforbruk* på anslagsvis 48 mill. inkludert arbeidsgiveravgift i 2025. Denne prognosen forutsetter imidlertid at vi bruker 42 mill. av midlene i premiefondet i KLP.

Totalt for kommunen vil dette være utfallet av de ulike alternativene.

Alternativ 1 genererer merforbruk kr 15 mill.

Alternativ 2 genererer merforbruk 14 mill.

Alternativ 3 genererer merforbruk 10 mill.

Kommunedirektøren har i årsprognosen lagt til grunn alternativ 3. Forskjellen mellom alternativene er liten når det gjelder det samlede regnskapsresultatet. Ved å velge alternativ 3 benyttes fondsmidler fra premiefondet. Det reduserer kommunens fakturaer fra KLP, og bidrar dermed til å styrke likviditeten og bidrar til reduserte rentekostnader knyttet til kassekreditt.

4. Oppfølging av handlingsplan

4.1 Samfunnsutvikling

Boligutvikling

Kommunestyret vedtok reguleringsplanene for henholdsvis Klinkenbergtoppen boligområde og Grettejordet boligområde i 2023.

Utbyggingsavtalen mellom Søndre Land kommune og Nordbolig om gjennomføring av utbyggingen på Grettejordet med fremdriftsplan for byggetrinn 1 er underveis og planlagt lagt frem til politisk behandling etter sommerferien.

Med presentasjonen av mulighetsstudiet (i januar 2025) for nedlagte Hovli eldresenter, vedtok kommunestyret støtte til videre utredning mot forprosjekt. Potensialet ved en total renovering av Hovli er klima- og miljømessig, økonomisk og sosial bærekraft, ved samlokalisering av kommunale tjenester med både ordinære og tilpassede boliger.

Det planlegges markedsdialog med utbyggere i mindre format. Samsvar og felles utvikling av boligsosial velferd (tjenester) med boligutbygging (boliger) er sentralt. Arbeidet med ny boligpolitisk plan starter i 2025. Deltakelse i fylkeskommunale nettverk (Bo-Di og Boligsosial velferd) samt dialog med Husbanken ivaretar framdrift og kompetanseutvikling i dagens boligsituasjon. Arbeidet i Boligstrategisk lederforum, hvor interkommunale virksomheter er inkludert, sikrer forankring internt på øverste ledernivå samt tverrfaglig kompetanse.

Næringsutvikling

Raufoss Industripark Vest på Hasvalsætra og nytt næringsareal (kommuneplanens arealdel N1 med vedtatt utvidelse), er under kvalifisering av aktører og flere står på vent.

Øystadmarka Solkraftverk Energieia har fått fastsatt utredningsprogram hos NVE, men konsesjonssaken er fremdeles ikke ferdigbehandlet.

Kraft er viktig, og Statnett har fått konsesjon fra NVE og startet byggingen av Skyberg transformatorstasjon høsten 2024.

Bredbånd

Bredbåndsprosjektet ble i hovedsak avsluttet i 2024. Det gjenstår imidlertid 6 adresser ovenfor jernbanen i Hov som blir koblet til fibernettet innen utgangen av juni 2025.

“Fram i skoa”

Søndre og Nordre Land kommuner har fått innvilget kr 940.000 i skjønnsmidler fra Statsforvalteren til det interkommunale prosjektet Fram i skoa i 2025. Målet med prosjektet er å gi alle i gruppa 18-24 år som per i dag står uten utdannings- eller arbeidstilbud, et tilbud som kan hjelpe dem inn i arbeidslivet, og i tillegg styrke det forebyggende arbeidet for gruppa 16-18 år. For Søndre Land kommunes del kan Fram i skoa ses på som en fortsettelse og videreutvikling av arbeidet som blant annet har vært drevet gjennom Folkehelse Søndre Land 2025. I det siste av tre år av prosjektet er hovedfokus på å sikre en overføring av resultater fra prosjektet og inn i ordinær drift fra januar 2026.

4.2 Helse og mestring

Status handlingsplan

I kommuneplanens samfunnsdel er det overordnede målet beskrevet:

Søndre Land sine innbyggere skal oppleve trygghet, tilhørighet og mestring gjennom hele livet. Det skal satses på helsefremmende og forebyggende arbeid for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død. Innbyggerne skal leve selvstendige liv, oppleve mestring i hverdagen og ha tilgang til helhetlige, effektive og virksomme helsetjenester til riktig tid. Kommunen skal sikre bærekraftige helsetjenester som er rustet for framtida.

Under følger en oversikt over ny aktivitet som har foregått i perioden for å oppnå målsettingene.

Alle avdelinger har jobbet med implementering av helhetlig innsatstrapp som et arbeidsverktøy. Verktøyet benyttes for å skape mest mulig nytteverdi for innbyggeren innen rammen av fag, folk og penger. Helhetlig innsatstrapp skal vise grad av inngripen i innbyggerens liv, jo høyere trinn jo mer inngripen. Kommunen vil bruke helhetlig innsatstrapp som en strategisk modell for styring og kommunikasjon. Helhetlig innsatstrapp er en oversikt over tilbud og tjenester i lokalsamfunnet og i kommunen. Alle innbyggere er en del av innsatstrappen, på ett eller flere trinn. Innsatstrappen legger vekt på forebyggende arbeid som skjer i kommunen. En helhetlig planlegging av alle tjenesteområder i kommunen som styrker de lavere trinnene i trappen, kan bidra til å utsette, og i noen tilfeller føre til at det ikke er behov for, ressurskrevende kommunale helse- og omsorgstjenester.

Bærekraftige tjenester

Det har i perioden vært gjennomført strukturendringer i tjenesten ved at avdelingen psykisk helse er samlokalisert på Hovlitunet. Dette har medført at en oppnår mere robuste fagmiljø ved at flere tjenester og fagfolk samles under et tak. Det har blitt jobbet intensivt i tjenestene med kompetansehevende tiltak og faglig utvikling for å styrke tjenestene.

Sølv og rehabiliteringsavdelingen har et samarbeidsprosjekt, inkluderende jobbdesign som startet i oktober 2024. Prosjektet innebærer at omsorgsassistentene fra Sølv skal utføre profesjonsnøytrale oppgaver på Hovlitunet. I Norge står helse- og omsorgssektoren overfor store utfordringer med økt arbeidsbelastning og behov for effektiv ressursutnyttelse. Ved Hovlitunet utfører sykepleiere og annet helsepersonell mange oppgaver som ikke krever helsefaglig utdanning. Dette reduserer tiden de kan bruke på pasientomsorg. Samtidig finnes det mange i samfunnet som, til tross for uførhet, har arbeidskapasitet og et ønske om å bidra. Evaluering frem til nå er at dette er et vinn-vinn prosjekt for alle parter.

Det er i flere avdelinger blitt gjennomført enkle brukerundersøkelser med formål å forbedre tjenestene.

Tidlig inn i alle aldre

Avdeling for fysio, ergo og friskliv har flere tilbud etter prinsippet tidlig inn i alle aldre. Sterk og stødiggruppen, et gruppetreningsprogram for eldre, er et viktig forebyggende tilbud. De organiserer også innkjøp og salg av småhjelpemidler etter selvkostprinsippet, for å gjøre hjelpemidler mer tilgjengelige for innbyggerne.

Forebyggende hjemmebesøk er viktig tilbud til alle innbyggere som fyller 75 inneværende år. Hensikten med samtalen er å forberede alderdommen, og avdekke eventuelle hjelpebehov i et forebyggende perspektiv. Dette er og et viktig tiltak i tidlig innsats da planlegging av egen alderdom kan starte tidlig.

Hverdagsrehabiliteringsteamet har hatt økt aktivitet i 1. tertial og er i tråd med strategi og tiltak for forebygging. Det er innhentet mye positive erfaringer fra flere brukere. Testresultater viser at brukere som får hverdagsrehabilitering, opplever en følelse av økt mestring og tilfredshet, samtidig som de får økt fysisk funksjonsnivå. Brukerne setter sine egne mål for treningen, og mange mål er rettet mot økt trygghet i aktiviteter som øker selvstendighet og minsker behov for andre kommunale tjenester. Dette synliggjøres gjennom måling av antall tjenestetimer.

Mestring i daglige gjøremål (COPM) økte hos alle, eksempelvis kjøre bil, ta buss, gå trapp, dusje på egenhånd, trygg og selvstendig forflytning inne/ute. Fysisk funksjon (SPPB) viste bedring hos alle ved avslutning ved testing og/eller ved klinisk blikk.

Av de ni som avsluttet hverdagsrehabilitering i denne perioden var det to som ikke hadde noen tjenester verken før eller etter avslutning. En hadde uendret tjenestetid som forventet ved oppstart, likevel viste tiltakene økt mestring i dagliglivet og bedre fysisk funksjon ved testing. Det var generelt lav tjenestetid og lite inngripende tiltak ved start hos alle. Av de som hadde tjenester fra før, fikk alle utenom en som allerede nevnt lavere tjenestetid og dermed mindre inngripen i hverdagen etter avsluttet hverdagsrehabilitering jamfør helhetlig innsatstrapp. To av disse ni er allerede retestet 10 uker etter avslutning med fremdeles vedvarende gode resultater og ingen tjenester.

De tre nederste kolonnene i tabellen viser at antall tjenestetimer per bruker reduseres etter gjennomført hverdagsrehabilitering.

Totalt for kommunalområdet	Mål	Resultat		
Resultatindikatorer, hverdagsrehabilitering	2025	1. tertial 2024	1. tertial 2025	
Fysisk funksjon målt i SPPB - endring i poengsum fra start til avslutning (gj.snitt)	>1	1,8	1,6	
COPM – økning av brukers opplevelse av utførelse av aktivitet fra start – slutt gj.snitt)	>2	4,3	3	Bruker scorer fra 1-10 ved oppstart og det samme ved avslutning
COPM – økning av brukers opplevelse av tilfredshet – endring fra start – slutt (gj.snitt)	>2	3,8	3,9	Bruker scorer fra 1-10 ved oppstart og det samme ved avslutning
Gj.snitt tjeneste tid per bruker ved start		3,4	1,5	
Gj.snitt tjeneste tid per bruker i hverdagsrehabiliteringsperioden		5,4	2,5	
Gj.snitt tjenestetid per bruker ved avslutning		1,9	0,7	

Forklaring til tabellen:

SPPB er en fysisk test av balanse og beinstyrke, som utføres av fysioterapeut, ergoterapeut og/eller sykepleier både ved oppstart og avslutning av hverdagsrehabilitering. En positiv endring i denne betyr at brukers fysiske funksjon har blitt bedre.

COPM er et kartleggingsredskap hvor bruker selv setter opp mål for sin hverdagsrehabiliteringsperiode, og scorer sin opplevelse av utførelse og tilfredshet knyttet til disse målene. Positiv endring her betyr at bruker har en subjektiv opplevelse av bedret funksjon og tilfredshet knyttet til målene.

Tjenestetid inkluderer helsehjelp i hjemmet, praktisk bistand, dagtilbud, psykisk helse og individuell oppfølging av ergoterapeut og fysioterapeut.

Stryket lederkompetanse

Det har i første tertial vært fokus på forebygging og oppfølging av sykefravær, samt håndtering av personal saker gjennom opplæring og veiledning. Ledergruppen har og jobbet med psykologisk trygghet, deling av kompetanse og erfaring på tvers. Tverrfaglig samarbeid har vært et fokusområde både innad kommunalområde, men og på tvers av kommunalområder. En leder deltar på mentor programmet til NSF, og to deltar på kommunal innovasjonsskole.

Fokus på Innovasjon og optimalisering av drift

Det har i første tertial blitt jobbet med implementering av helhetlig innsatstrapp og regionale tildelingskriterier i alle avdelinger.

Det har blitt jobbet med å økt opplæring av ansatte i forhold å styrke deres fagkompetanse og for å opparbeide robuste fagmiljø.

Det er gjennomført kartlegging av oppgaver i hjemmebaserte tjenester og verdistrømsanalyser for optimalisering av drift.

Flere avdelinger har tatt i bruk årsturnus i sine avdelinger som gir både ansatt og arbeidsgiver en rekke fordeler som forutsigbarhet, effektiv ressursbruk, stabilitet og kontinuitet og redusert administrasjon

MOV har sammen med IKT tatt i bruk flåtestyring av vakttelefoner. Dette er med å øke IT sikkerheten og redusere tidsbruk ved oppdateringer på telefoner.

Kommunalområdet deltar og aktivt inn i arbeidet med felles anskaffelse av EPJ (elektronisk pasientjournal) i innlandet. Totalt 44 av 46 kommuner er med i dette samarbeidet. I første tertial er det jobbet med innsiktsarbeid og behovskartlegging i alle kommuner og i løpet av mai vil konkurranse grunnlaget bli klart.

Velferdsteknologi

Det er installert flere velferdsteknologiske løsninger i boligene i miljøarbeidertjenesten for å øke selvstendighet og mestring, forebygge mer inngripende tiltak og redusere bemanning der det er vurdert som forsvarlig.

Videre har MOV jobbet med å bytte til digitale nøkkelbokser, for å øke sikkerheten på tjenesten, men og øke fleksibiliteten ved deling av oppdrag på tvers av soner.

Der er inngått felles regional kontrakt i forhold til velferdsteknologisk plattform. Dette vil medføre at man fremover i større grad kan innføre velferdsteknologi samtidig i flere kommuner i gjøvikregionen, og på den måten dra nytte av hverandres kompetanse og erfaringer, spare tid, utarbeide nødvendige dokumenter, og raskere kunne løse hindringer.

Kommunen har lånt flere AV1 Robot enheter fra USHT til utprøving i skolene og nå også leaset en selv for å hindre skolefravall hos elev med god nytte av verktøyet.

I samarbeid med spesialisthelsetjenesten har tjenestene brukt digital oppfølging til brukere, som bruk av hodekamera ved sårbehandling. Denne muligheten er nå satt opp på Hovlitunet opp mot legesenter og skal straks tas i bruk. Dette medfører mindre belastning på brukere som slipper å forflytte seg til legesenter eller spesialisthelsetjeneste.

4.3 Oppvekst og utdanning

I kommuneplanens samfunnsdel og økonomiplanen for perioden 2025-2028, uttrykkes følgende mål for "Oppvekst og utdanning" (kommunalområdene "Tidlig innsats og familie," TIF og "Opplæring og Inkludering", OI): *Barn og unge i Søndre Land kommune skal ha en trygg, sunn og utviklende oppvekst som gjør at alle får et godt voksenliv med deltakelse i samfunns- og arbeidsliv.*

Under følger en oversikt over aktivitet innenfor de konkrete delmålene som er satt for å oppnå målsettingen innenfor oppvekst og utdanning.

Handlingsforløp for bedre tidlig innsats (BTI)

Søndre Land kommune har en styrket innsats overfor barn og unge gjennom ulike tiltak. Samarbeid på tvers av kommunalområder og tjenester er en forutsetning for å lykkes med dette arbeidet. Vår BTI-modell/handlingsveileder; "Et helhetlig handlingsforløp for tidlig innsats" er etablert (fra 2024) som system i organisasjonen, med tilhørende ressurslenker og vedtaksmaler. Det er lagt ned et betydelig arbeid for å få systemet virksomt i hverdagen, og det blir gjort justeringer i takt med utprøving i praksis. Handlingsforløpet er inspirert av BTI-modellen (Bedre Tidlig Innsats), som er utarbeidet av Helsedirektoratet og Barne,-ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) for å sikre gode oppvekstsvilkår for alle.

Systemet er et felles rammeverk for alle som jobber med barn og unge. Modellen beskriver konkret et anbefalt forløp som alle ansatte skal jobbe etter. Dette bidrar også til en tydeliggjøring i samarbeidet med eksempelvis barnevernet og BUP. Handlingsforløpet skal bidra til at det blir enklere for foreldre å søke hjelp og støtte i forhold til eget barn/ungdom.

Helhetlig innsatstrapp

BTI og Handlingsveilederen må sees i sammenheng med implementeringen av helhetlig innsatstrapp i kommunen. Her er målet å jobbe systematisk med er å styre aktivitet og omfordele økonomi fra de høyeste trinnene i trappen til mer egenmestring og forebyggende tiltak på de nedre trinnene. For å lykkes med dette, er det avgjørende med samarbeid på tvers av kommunalområder og tjenester.

Dette er en arbeidsform som har høyt prioritert innenfor oppvekst og utdanning.

Bygge laget rundt barn og elever, tiltak knyttet til ungt utenforskap

- Etableringen av kommunalt skolemiljøteam
- Kompetanseløftet for spesialundervisning og inkluderende opplæring: Samlinger sammen med Nordre Land (PPT). Høgskolen i Innlandet har et hovedansvar for prosessen og det faglige rundt satsingen. PP-tjenesten er en sentral aktør i satsningen, og systemarbeidet ut mot barnehage og skole skal styrkes.
- Prosjektet "Psykisk helse barn og unge"
- Prosjektet "Fram i skoa"

Implementering av nytt læreplanverk og ny opplæringslov, rammeplan SFO

Pågående operasjonalisering av ny læreplan. Utprøving av metoder som bygger opp under inkluderende opplæring og fellesskapende didaktikk.

Noen sentrale, pågående tiltak knyttet til følgende tema:

- Vold, trusler og krenkelser i skole og barnehage
- Fellesskapende og inkluderende praksis
- Begynneropplæring, lesing og leseforståelse
- Overgang barnehage – skole. Overgangslærer som sentral aktør, sammen med pedagoger i barnehage og skole. Veiledning fra Universitetet i Innlandet.
- Ufrivillige skolefravær - Hva vet vi, og hva kan vi gjøre?
- COS barnehage fordypning/veiledning opp mot personalet

Kommunen og den enkelte skole og barnehage mottar jevnlig veiledning og bistand fra Universitetet i Innlandet. Veiledningen består i hovedsak av lederstøtte og i å videreutvikle kapasitet til å drive et kontinuerlig utviklingsarbeid. Dette skal bidra til praksisendringer og effektivering av nytt planverk.

Tidlig innsats og intensiv opplæring: sikre skolens plikt til intensiv opplæring for elever på 1. - 4. trinn, som står i fare for å bli hengende etter i lesing, skriving og regning.

Timeplanfestet del av grunnressursen på skolene til styrking i 1.-4. klasse. Gjennomføring av lesekurs og klasselesekurs.

Gode erfaringer så langt med forsøk på ny praksis og lekbaserte metoder i 1. og 2. klasse.

Universitetet i Innlandet bidrar med veiledning, og overgangslærerordningen har vært sentral i utviklingsarbeidet.

Regionale kompetansetiltak. Dekomp for skole og Rekomp for barnehage.

Skolen har etablert tiltaket "ressurslærer i egen organisasjon"; dedikert medarbeider som skal fungere som endringsagenter på skolene og bistå skolens ledelse med gjennomføringskraft i utviklingsarbeidet. Det er gjennomførte veiledningsøkter fra Universitetet i Innlandet for skolelederne med mål om bistand i å utvikle skolen som en "lærende organisasjon" og bygge kapasitet for å drive kontinuerlig med utvikling av egen praksis. Innfasingen av fagfornyelsen i skolen fortsetter.

I Rekomp for barnehage er ledelse av et trygt og godt barnehagemiljø et sentralt tema. Pedagogiske ledere og styrere har deltatt på regional fagdag der temaet denne perioden har vært ledelse og tilrettelegging av gode lekemiljøer. Mellomarbeid som er tilknyttet Rekomp er grunnlag for utviklingsarbeid i den enkelte barnehage. Universitetet i Innlandet bistår også ut i den enkelte barnehage som en del av det regionale kompetansetiltaket. To av barnehagene deltar, og mottar lederstøtte som skal styrke tema- og prosjektarbeid i barnehagedriften.

Videreutdanning: “Kompetanse for kvalitet”. Nasjonal satsing som legger til rette for kompetanseheving for lærere i relevant fag. Stipend og vikarordning.

Fem lærere deltar innenfor denne ordningen inneværende skoleår og en barnehagelærer deltar på studiet i spesialpedagogikk.

“Språk er lek” i barnehagene

Prosjekt “Språk er Lek” startet høsten 2024 og har som mål å styrke barnas språk - og lekeferdigheter. Satsningen ledes lokalt med utgangspunkt i Utdanningsdirektorates materiell “Språkløyper”. PP – og logopedtjenesten, biblioteket og rådgiver oppvekst har utarbeidet undervisningsopplegg for de barnehageansatte. I underveis- evalueringen ved 1. tertial meldes det om økt lese aktivitet for barna i barnehagene. Foreldrene benytter seg av bibliotekets satsning “Tøyveskebiblioteket” og låner med seg bøker hjem fra lett tilgjengelige vesker med bøker som henger til fri benyttelse i barnehagene.

Helsesykepleiertjenesten.

Helsesykepleiertjenesten har en sentral plass i arbeidet med tidlig innsats gjennom helsestasjons - og skolehelsetjenesten, helsestasjon for ungdom og jordmortjenesten. Tilskuddsordning gjennom Helsedirektoratet har muliggjort en styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten de siste tre årene. Med tanke på det store behovet, spesielt innenfor skolehelsetjenesten, er dette en nødvendig styrking for å kunne gi barn og unge den hjelp og støtte som er etterspurt. Tverrfaglig samarbeid med skolen er en prioritert oppgave. Skolehelsetjenesten deltar i «Trygg Oppvekst» sammen med lærerne. Helsesykepleier er fast deltaker i tverrfaglig drøftingsteam, og avdelingen har hatt en sentral rolle i utviklingen av Helhetlig handlingsforløp for tidlig innsats. Systemutvikling for å komme i posisjon til å hjelpe de som trenger det mest, har vært en prioritert oppgave, og etablering av kommunens Familieteam har vært en del av dette. Familieteamet er et lavterskeltilbud til familier med barn og ungdom i alderen 0 – 18 år, og ved 1 tertial melder teamet om høy aktivitet.

Tjenesten har over tid vært presset på kapasitet og har hatt utfordringer med å rekruttere helsesykepleiere med godkjent utdanning. Det samme gjelder for jordmorstillingen som ved 1. tertial står ubesatt. Det jobbes aktivt med rekruttering i denne lovpålagte tjenesten.

Tidlig innsats – Barnevernsreformen

Ledere for tjenester rettet mot barn og unge i Søndre Land har faste samarbeidsarenaer med ledergruppa i Gjøvik og Land - barnevernstjeneste. Plan for forebygging av omsorgssvikt og atferdsproblemer, revidert utgave vedtatt i kommunestyret 28.04.25, er et sentralt plandokument som forplikter og tydeliggjør den enkeltes ansvar innenfor det forebyggende arbeidet. Planen gir også en oversikt over regionale samarbeidspartnere.

Gjøvik og Land Barnevernstjeneste

Status mottak og vakt: Totalt antall mottatte meldinger for perioden er 277. Sammenlignet med samme periode 2024 er det totalt en økning på ca. 17 %. Økningen per kommune er som følger:

- Gjøvik + 14 %.
- Nordre Land 0 %
- Søndre Land + 70 %.

Totalt for perioden meldes det om bekymring for fysisk/psykisk vold, høyt konfliktnivå, konflikt mellom foreldre som ikke bor sammen, vold i hjemmet/vitne til vold i nære relasjoner/overgrep i 119 meldinger uavhengig av distrikt. I 117 meldinger er det bekymring for foreldres psykiske problem/lidelse og foreldres rusmisbruk.

Status undersøkelse og oppfølging: Det har siden juni 2024 vært fravær i en faglederstilling, det ble konstituert ansatt i perioden fram til januar 2025. Etter nyttår har virksomhetsleder gjort faglederopp gavene, og det er fordelt oppgaver på de to andre faglederne. Antall nye undersøkelser er noe høyere. Vi har mottatt totalt 134 nye undersøkelser 1.tertial 2025, 12 fler enn samme periode forrige år. Vi har denne perioden håndtert mange saker som omhandler vold og overgrep, økning i alvorlighetsgrad i saker, som fører til at vi har flere saker som behandles i barneverns- og helsenemnd. Det er også generelt en økning i kompleksitet og alvorlige saker.

Langtidsfravær viser for april 2025 samlet fravær på 11,2 % og det er leders vurdering at sykefraværet ikke er arbeidsrelatert. Sykefraværet har gradvis gått ned i 2025 fra 16,2 % i januar, det har også gått ned sammenlignet med foregående år. Sykefraværet dekkes opp av 3 innleide vikarer og 2 fleksible stillinger som er ansatt på topp.

Status omsorg og ettervern: Antall saker i avdelingen holder seg ganske stabilt gjennom året. De fleste ungdommene som fyller 18 år, ønsker fortsatt kontakt med barnevernstjenesten og takker ja til ettervern. Noe vi ser på som positivt, da mange trenger støtte inn i voksenlivet. Ny barnevernslov og nye føringer stiller økt krav til midlertidighet i plasseringer. Det biologiske prinsipp står sterkt og medfører økte krav til samarbeid med biologiske foreldre i tillegg til at samværsomfang øker.

Høsthalvåret jobbet avdelingen med en grundig revidering av våre rutiner. Planlagt arbeid ble ferdigstilt og det jobbes med implementering. Det gjenstår noe arbeids med å få alle rutiner reviderte og oppdaterte. Dette arbeidet fortsetter i 2025. Sykefraværet i avdelingen ligger for første tertial på 4,05 %. Sammenlignet med første tertial 2024 hvor det samlede fraværet var 17,52 %, har fraværet vært synkende.

Status spesialiserte barnevernstiltak (SBT): Avdelingen består av 9 veiledere, en fagleder og en virksomhetsleder. Avdelingen har per tiden 3 veiledere i permisjon/fravær. Dette er dekket opp delvis med 1,5 stilling innleid vikar. 3 veiledere holder på med opplæring/sertifisering til PMTO. Avdelingen har deltagere i 4 ulike tverrfaglige team i alle 3 kommuner, henholdsvis drøftingsteam, kompetanseteam, konsultasjonsteam og helhetlig plan for foreldresamarbeid i Gjøvik kommune. SBT jobber også med veiledning til foreldre som har mistet omsorgen for sine barn, eller at barna bor utenfor hjemmet etter samtykke, med mål om å sette foreldrene i stand til å få barna tilbakeført. SBT brukte i siste tertial 38 ressurser på ulike fosterhjemsoppdrag (medregnet gruppeveiledning) og 51 ressurser på «ordinære» tiltak i biologiske familier.

Status flykningstjenesten

Land flykningstjeneste har som overordnet målsetting å tilrettelegge for en god integrering i lokalsamfunnet og i storsamfunnet. Flykningen betraktes som en ressurs, og det arbeides med at bosatte flykninger skal oppleve tilhørighet og å være en aktiv deltaker i samfunnslivet, både i skole/- og jobbsammenheng og i fritiden.

Bosettinger i perioden

Fordeling av flyktninger fra mottakene har gått senere enn tidligere år. IMDi forklarer dette med at det har kommet færre flyktninger til landet enn på samme tidspunkt i fjor. Dette har medført at færre har startet opp i introduksjonsprogrammet i vinter/- og vårhalvåret enn antatt. Det har også medført noe mer «tomleie» i perioder der man hadde forventet å få fordelt en mer jevn strøm med flyktninger.

Bosettingstall for begge kommuner pr. 30.04.25:

	Nordre Land	Søndre Land
Vedtak om bosetting for 2025	30 flyktninger	35 flyktninger
Bosatte per 30.04.25	10 flyktninger	11 flyktninger
Rest bosetting for 2025	20 flyktninger	24 flyktninger

Status voksenopplæringen, Sølve

Fra 01.01.14 har det heleide kommunale selskapet Sølve Læring Pluss AS driftet voksenopplæring (FOV) og arbeidsrettet introduksjonsprogrammet på oppdrag for Søndre Land kommune. Fra 01.01.21 har Sølve Læring Pluss også driftet voksenopplæring for Nordre Land kommune, samt avtale om oppgaver innen arbeidsrettet introduksjonsprogram. Søndre Land kommune har vært forsøkskommune på modulbasert opplæring for voksne fra 2017 til våren 2024, og deltakere fra Nordre Land har deltatt i forsøket med modulbaserte opplæringsplaner fra 01.01.21.

Antall vedtak etter 1. tertial

Tjeneste	Antall søknader	Antall innvilget	Antall avslått	Kommentar
Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne	117 SLK: 60 NLK : 57	117 SLK: 60 NLK: 57	0	Integreringsloven § 37-d
Grunnskoleopplæring for voksne	12 SLK: 9 NLK: 3	12 SLK: 9 NLK: 3	0	Opplæringsloven § 18-2

4.4 Kultur, idrett og fritid

Innenfor kulturområdet har det i 1. tertial vært prioritert utvikling av ordinær drift. Det trekkes også frem arbeidet med utredning av Peder Aadnes, som nærmer seg ferdigstilling. I perioden har årets kulturmidler blitt tildelt.

På biblioteket ble meråpent satt i drift fra 1. januar. Det har blitt jobbet aktivt med å øke bruken av dette og arrangementer i biblioteket. I løpet av 1. tertial har i overkant av 100 personer signert avtale om bruk av meråpent bibliotek.

Innen ungdomsfeltet har det blitt prioritert å utarbeide ny organisering ref. kommunestyr sak 38/25. Samtidig som det har blitt jobbet med drift og utvikling av eksisterende tiltak.

Kulturskolen har sammen med Hov barne- og ungdomsteater jobbet mot en stor fellesforestilling, samtidig som det hele tiden jobbes med økt rekruttering og implementering av fagplan. Kultursalen har stabilisert driften med hensyn til kino, øvinger, konserter og forestillinger.

I 1. tertial har det vært arbeidet med investeringsprosjektene utredning Søndre Land hallen, svømmebasseng, samt nytt kinomaskineri.

Det har også i vinter blitt prioritert å benytte mer ressurser på å kjøre skiløyper, både i stamnettet på Øståsen, Veståsen og på Valdresbanen. Gode skispor på Valdresbanen bidrar til mer fysisk aktivitet i nærmiljøet.

4.5 Natur, miljø og klima

Det overordnede satsningsområdet for kommunalområdet i planperioden er å bidra til at man oppnår ønsket samfunnsutvikling innen økt boattraktivitet, sentrumsutvikling og næringsutvikling, se også kap. for Samfunnsutvikling.

Revidering av kommuneplanens arealdel er prioritert oppgave i perioden fremover. Arbeidet er i oppstartsfasen. Hensikten med kommuneplanens arealdel er å fastsette hvordan arealene i kommunen skal brukes i framtiden, og planen er en sentral del av kommunens langsiktige planlegging. Hovedformålene:

1. Styre arealbruken: Arealdelen viser hovedtrekkene i hvordan kommunen ønsker å bruke arealene – for eksempel til boligbygging, næringsutvikling, landbruk, naturvern eller fritidsformål.
2. Skape forutsigbarhet: Den gir både innbyggere, utbyggere og myndigheter forutsigbarhet om hva som er tillatt og ønsket arealbruk i ulike deler av kommunen.
3. Sikre helhetlig utvikling: Arealdelen skal vise sammenhengen mellom samfunnsutvikling og arealbruk, og bidra til en bærekraftig utvikling.

4. Ivaretagelse av nasjonale og regionale interesser: Den skal også sikre at nasjonale mål og retningslinjer for arealbruk blir fulgt, og at viktige hensyn som naturmangfold, klima og kulturminner blir ivaretatt.
5. Grunnlag for videre planlegging og saksbehandling: Arealdelen danner grunnlaget for mer detaljerte reguleringsplaner og for behandling av byggesaker og dispensasjoner.

Av planlagte reguleringsplaner er regulering av næringsområde N1 prioritert. Grunnet redusert kapasitet på plansiden fra sommeren 2025, er ferdigstillelse av reguleringsplan for Kråkvika området satt på vent.

Arbeid med omstilling til et lavutslippssamfunn forsøkes ivaretatt gjennom linjeorganisasjonen og vedtatt klimastrategi.

Den sikkerhetspolitiske situasjonen har endret seg betydelig de siste par årene og dermed trusselbildet. Kommunene har derfor fått styringssignaler fra overordnede myndigheter om å prioritere beredskapsarbeid ytterligere, herunder arbeid med totalforsvaret. Intensjonen er å søke samarbeid med andre kommuner i Gjøvikregionen i dette arbeidet.

Innenfor overvannshåndtering og flomsikring, fikk som kjent kommunen tilsagn om tilskudd på 70 %. Kommunen klaget i februar 2024 på at man ikke fikk 80 % tilskudd og at søknadsbeløpet fra 1. juli 2022 ikke var prisjustert. Kommunen har nå fått svar på klagen som innebærer at tilskuddet blir på 80 % og tilsagnsbeløpet blir økt med ca. 6 mill. i prisjustering.

Flomsikringen er nødvendig for å sikre eksisterende bebyggelse i Hov sentrum, samt kunne gjennomføre planlagt utvikling i Hov generelt. Reguleringsplanarbeidet for flomveg A og C er ferdig. Gjennomføring av flomveg C og Mobekken pågår, mens flomveg A er planlagt startet opp i løpet av sommeren/høsten. Når det gjelder flomsikring Hov nord er overordnet flomvurdering for området ovenfor fylkesvegen ferdig. Detaljplanlegging gjenstår. Tilsagnet setter som krav at flomsikringsarbeidet er gjennomført innen 1. november 2026.

I tillegg pågår det utbedring av bru i Damvegen, som er planlagt ferdig i mai 2025. Utbedringen er finansiert gjennom skjønnsmidler fra Statsforvalteren.

Energieffektivisering gjennomføres innenfor tilgjengelig økonomisk handlingsrom. Det gjelder både innenfor kommunale bygg og vann- og avløpsinfrastruktur. Kommunen har ca. 10 % mindre strømforbruk i 1. tertial 2025 sammenlignet med 1. tertial 2024. Hovedårsaken er mildere vær, men også at det har blitt gjort energieffektiviserende tiltak.

4.6 Kommuneorganisasjonen

Samarbeidsavtale Søndre Land kommune, NAV Søndre Land og NAV Arbeidslivssenter

Samarbeidsavtalen er utgangspunktet for det pågående sykefraværprosjektet som omfatter utvalgte avdelinger i kommunalområdene Tidlig innsats og familie, Opplæring og inkludering og Mestring og velferd. Evaluering etter gjennomføring i 2024 medførte en fortsettelse av prosjektet i 2025 med nye avdelinger innen Mestring og velferd og lokalsamfunn.

Revidering av kommunens arbeidsgiverstrategi

Proessen med revidering av kommunens arbeidsgiverstrategi slutføres i løpet av første halvår.

Oppfølging av medarbeiderundersøkelsen

Medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført i slutten av 2024. Oppfølging av resultatene pågår i avdelingene og er planlagt ferdig første halvår.

Interkommunalt samarbeid i Gjøvikregionen

Søndre Land kommune har vært en aktiv deltaker i arbeidet med økt interkommunalt samarbeid i Gjøvikregionen. I første tertial har dette i hovedsak handlet om følgende mulige samarbeid: felles sentralbord, felles landbrukskontor og samarbeid innen brann og redning.

Vedtak

Delegerte vedtak:	Antall søknader	Antall innvilget	Antall avslått	Kommentar
Startlån og tilskudd	11	1	10	

4.7 Oppfølging av politiske vedtak

Nedenfor redegjøres det kort for status i politiske vedtak som er under oppfølging av administrasjonen. Oversikten er ikke uttømmende, men det er gjort et utvalg av større saker. Når det gjelder status investeringsprosjekter henvises det til eget kapittel for investeringer.

Saksnr KST/FSK	Emne/ tittel	Status
KST 54/21	Interkommunalt samarbeid i Gjøvik - regionen	Det pågår for tiden følgende utredninger om interkommunalt samarbeid: • Landbrukskontor • Brann og redning • Sentralbord
KST 12/23	Etterbruk av Valdresbanen	Rapport fra forprosjektet ble behandlet i kommunestyret juni 2024. Etterbruk av deler av Valdresbanen følges opp gjennom flomsikringsprosjektet.
KST 118/24	Handlings- og økonomiplan 2025 - 2028	Oppfølging av budsjett og handlingsprogram framgår av den ordinære rapporteringen i dette dokumentet. Oppfølging av politiske bestillinger fra budsjettbehandlingen: Utredninger: Utredningene pågår og status presenteres i kommunestyret 16. juni 2025. Oppfølging av budsjett: Den faste saken i formannskapet om økonomisk status er videreutviklet ytterligere og er fulgt opp i første tertial.

Saksnr KST/FSK	Emne/ tittel	Status
KST 9/24	Prinsippvedtak gjennomføring av flomsikring	Følges opp gjennom utarbeidelse og vedtak av reguleringsplaner og konkrete flomveger. Per tid er gjennomføring av flomveg Mobekken og flomveg C under gjennomføring. Flomveg A planlagt startet opp sommer/høsten 2025.
KST 07/25	Bosetting av flyktninger	Kommunestyret vedtok bosetting av 35 flyktninger i 2025. Det er etter 1. tertial bosatt 11 flyktninger.

Det henvises for øvrig til beskrivelse av satsningsområder i de respektive kommunalområder og status investeringsprosjekter.

8. Status investeringer og endringer i investeringsbudsjettet

8.1 Status investeringer

STATUS FØR ENDRINGER PR 30.04.2025	Regnskap pr 30.04.2025	Oppr. budsjett 2025	Gjeldende budsjett 2025
Sum investeringer i anleggsmidler	7 989 026	80 360 000	101 624 000
Herav selvkostinvesteringer VAR	3 068 600	4 000 000	9 528 000
Avdrag på videreutlån	1 328 705	600 000	600 000
Videreutlån	3 275 621	10 000 000	10 000 000
Kjøp av aksjer	0	2 000 000	2 000 000
Avsetning til ubundne investeringsfond	0	2 000 000	2 000 000
SUM INVESTERINGER	12 593 352	94 960 000	116 224 000

Finansiering:

Salg av tomter	0	-500 000	-500 000
Salg av bygninger og anlegg	0	-1 500 000	-1 500 000
Momskompensasjon investeringsregnskap	-936 317	-14 000 000	-16 500 000
Refusjon fra stat	0	-33 040 000	-33 040 000
Refusjon fra andre	0	0	0
Bruk av lån	0	-33 120 000	-52 084 000
Bruk av lån til videreutlån	-2 983 953	-10 000 000	-10 000 000
Mottatte avdrag på andre utlån	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån	-1 254 677	-600 000	-600 000
Bruk av ubundne investeringsfond	0	-2 000 000	-2 000 000
Sum finansiering	-5 174 948	-94 960 000	-116 224 000

Status framdrift på de største prosjektene

- Flomsikring Hov er de største budsjetterte investeringsprosjektene i 2025 med 64,5 mill. Prosjektene er i delt i fire forskjellige prosjekter. Alle er kalt Flomsikring Hov med et tilleggsnavn: Flomveg A, Flomveg C, Mobekken og Nordberg. I tillegg kommer prosjekt Flomsikring Hov, der utgifter blir ført inntil eget underprosjekt er opprettet. Prosjektene er finansiert med 80 % tilskudd fra NVE. Prosjektet er i gang, og er forventet ferdigstilt i 2026, med en samlet investeringskostnad på ca. 142 mill. inkl. mva. Tilsagn om tilskudd fra NVE er i etterkant blitt økt fra 70 % til 80 %. Redusert egenandel er ikke hensyntatt i finansieringen i årets budsjett, men vil bli hensyntatt i arbeidet med ny investeringsplan for 2026 og resten av planperioden.

Det er knyttet noe usikkerhet til kostnader til kryssing av fylkesvei for flomvegene. Det gjelder både Mobekken, Flomveg C og Flomveg A. I tillegg er det usikkerhet knyttet til arbeid som er naturlig å gjennomføre tilknyttet flomsikringen, som f.eks. utbedring av kryss Hovlandsvegen og fylkesvegen.

- Velferdsteknologi-investeringer er budsjettet med 2,2 mill. Regional kontrakt er inngått. Videre prosess er startet, men forsinket.

8.2 Forslag til endringer

		Regnskap pr 30.04.2025	Oppr. budsjett 2025	Rev. budsjett 2025	Forslag endr pr 30.4.25	Forslag til nytt rev. budsjett 2025
23014	Gatelys Hov syd/sentrum	0	251 000	0	-251 000	-251 000
22023	Flomsikring Hov	112 637	5 758 000	1 758 000	-4 000 000	-4 000 000
24009	Flomsikring Hov – flomveg A	634 025	24 000 000	35 000 000	11 000 000	11 000 000
24010	Flomsikring Hov – flomveg C	1 920 392	20 000 000	17 000 000	-3 000 000	-3 000 000
24011	Flomsikring Hov – Mobekken	938 167	15 000 000	11 000 000	-4 000 000	-4 000 000
25007	Økt datasikkerhet i Søndre Land kommune	360 735	0	1 351 000	251 000	251 000
Totale endringer i investeringer pr 30.04.2025						0

Vesentlige endringer i bevilgningene til investeringer

- Det er foreslått en del forflytning av budsjetttrammer mellom flomprosjektene i samsvar med vedtak i sak KST 36/25. Totalrammen er ikke økt, men prosjekt 24009, Flomsikring Hov - Flomveg A, er foreslått tilført kr 11 000 000 millioner fra de andre flomprosjektene.
- Prosjekt 23014, Gatelys Hov syd/sentrum, ble litt rimeligere enn budsjettet. Resterende midler på kr 251 000 foreslås overført til prosjekt 25007 Økt datasikkerhet i Søndre Land kommune. Det muliggjør at man kan få på plass ny hjemmesideløsning til kommunen, siden dagens hjemmeside ikke tilfredsstiller de nye kravene i ekomloven. Den nye ekomloven trådte i kraft 1. januar 2025. § 3-15 stiller krav til bruk av informasjonskapsler og lignende sporingsteknologier. Bestemmelsen krever at det innhentes et gyldig forhåndssamtykke i tråd med personvernforordningen (GDPR), og at brukeren får tydelig informasjon om hvilke opplysninger som behandles, formålet med behandlingen og hvem som behandler opplysningene.

Endringer i finansieringen:

Det er ingen endringer i finansieringen pr 1.tertial 2025

	Oppr. budsjett 2025	Rev. budsjett 2025	Forslag endr pr 1. tertial 2025	Forslag til rev. budsjett 2025
Momskompensasjon investeringer	-14 200 000	-16 500 000	-16 500 000	0
Refusjon fra stat	-33 040 000	-33 040 000	-33 040 000	0
Bruk av lån til investeringer anleggsmidler	-33 120 000	-33 120 000	-31 120 000	0
Totale endringer i finansieringen pr 30.04.2025				0

Administrasjonen har nylig blitt kjent med at det er utfordringer med taket på servicebygg ved Fluberg kirke. Administrasjonen er i gang med å vurdere ansvarsforhold og omfang. Dersom det er et snarlig rehabiliteringsbehov, som kommunen må finansiere, må finansieringen dekkes av samlepott for rehabilitering av kommunale bygg.